

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XVIII > Wartość życia człowieka w aspekcie społecznym. Jestem członkiem danego społeczeństwa

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Dziecko na początku swojej edukacji szkolnej poznaje symbole i tradycje narodowe. Czuje się włączone we wspólnotę narodową poprzez uczestnictwo w obchodach świąt narodowych. Podstawa programowa w klasie pierwszej zakłada, że uczniowie znają polski hymn oraz polskie symbole narodowe, jak również czynnie uczestniczą w uroczystościach i świątach narodowych. Pierwsze lata edukacji szkolnej to także poznawanie polskiej kultury w różnych jej wymiarach.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. W. Belza, *Katechizm polskiego dziecka*, w: *Katechizm polskiego dziecka*, wyd. Nortom, Wrocław 2014, s. 3-4.

Wstęp

Władysław Belza (1847-1913) polski poeta neoromantyczny, piszący w duchu patriotycznym, piewca polskości, animator życia kulturalnego i oświatowego. Pisał głównie lirykę społeczno-patriotyczną. Wydał zbiory wierszy: *Z wiosny*, *Pieśni liryczne*, *Z doli i niedoli*. Wiele jego patriotyczno-wychowawczych wierszy było skierowanych do polskiej młodzieży i dzieci np.: *Cnoty kardynalne*. Najbardziej znany wiersz Belzy to *Katechizm polskiego dziecka*, zaczynający się słowami: – Kto ty jesteś? – Polak mały.

Cytat

Katechizm polskiego dziecka

„– Kto ty jesteś?

– Polak mały.

– Jaki znak twój?

– Orzeł biały.

– Gdzie ty mieszkasz?

– Między swemi.

– W jakim kraju?

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XVIII > Wartość życia człowieka w aspekcie społecznym. Jestem członkiem danego społeczeństwa

- W polskiej ziemi.
- Czym ta ziemia?
 - Mą ojczyzną.
- Czym zdobyta?
 - Krwią i blizną.
- Czy ją kochasz?
 - Kocham szczerze.
- A w co wierzysz?
 - W Polskę wierzę.
- Coś ty dla niej?
 - Wdzięczne dziecię.
- Coś jej winien?
 - Oddać życie.

Zmiana pierwszej zwrotki dla dziewcząt:

- Kto ty jesteś?
 - Polka mała.
- Jaki znak twój?
 - Lilia biała”.

3.2.2. W. Belza, *O celu Polaka*, w: *Katechizm polskiego dziecka*, wyd. Nortom, Wrocław 2014, s. 7.

Cytat

O celu Polaka

„Polaka celem:
Skrucha przed Bogiem
Mir z przyjacielem,
A walka z wrogiem.

Cześć dla siwizny,

Czyste sumienie,

20. lat MAZOWSZE

Program wychowawczy > Klasa I > Wartość XVIII > Wartość życia człowieka w aspekcie społecznym. Jestem członkiem danego społeczeństwa

Miłość Ojczyzny

I poświęcenie.

Chętnie krew własną,

Dać w dobrej sprawie,

Zacnie i jasno

Dążyć ku sławie.

Umieć na progu

Złożyć urazy,

Mieć ufność w Bogu

I żyć bez skazy.

Trudy i znoje

Znosić z weselem,

To, dzieci moje,

Polaka celem”.

Podsumowanie

Przedstawione powyżej fragmenty utworów Władysława Bełzy pochodzących z jednego zbioru wierszy patriotycznych: *Katechizm polskiego dziecka*, mają podobną wymowę i charakter. Mają podnieść na duchu dzieci i młodzież oraz przypominać im o wspólnocie, w której się wychowują i z której pochodzą. Bardzo ważne dla autora było powstrzymanie wynaradawiania młodego pokolenia, którego próbowali dokonać zaborcy. Autor przypomina, że jesteśmy Polakami i uświadamia co stanowi naszą tożsamość narodową, jak również jakimi wartościami pragną się kierować Polacy. Są to: szacunek dla starszych, odwaga, umiłowanie wolności i pokora. Owa tożsamość jest głęboko osadzona w chrześcijaństwie i związana z osobistą religijnością.